

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 2010 р. № _____

ПОРЯДОК
працевлаштування випускників
професійно-технічних навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за
рахунок бюджетних коштів

1. Загальні положення

1.1. Порядок працевлаштування випускників професійно-технічних навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за рахунок бюджетних коштів (далі – Порядок), розроблений відповідно до Конституції України, Кодексу законів про працю України, Законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», «Про зайнятість населення», «Про забезпечення молоді, яка отримала вищу або професійно-технічну освіту, першим робочим місцем з наданням дотації роботодавцю», Указу Президента України від 11 липня 2005 року № 1073 «Про вдосконалення державного регулювання у сфері зайнятості населення та ринку праці в Україні», інших нормативно-правових актів і встановлює порядок працевлаштування випускників професійно-технічних навчальних закладів (далі – ПТНЗ), підготовка яких здійснювалась за рахунок коштів державного чи місцевих бюджетів.

1.2. Випускники – учні, слухачі ПТНЗ, які закінчили відповідний курс професійно-технічної освіти (професійно-технічного навчання) та отримали диплом кваліфікованого робітника (свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації) державного зразка, а у акредитованих вищих професійних училищах та центрах професійно-технічної освіти поряд з високою робітничою кваліфікацією – диплом молодшого спеціаліста державного зразка.

1.3. Замовники робітничих кадрів (далі – замовник) – це власники підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування або уповноважений ними орган чи фізична особа, а також фізична особа, яка здійснює господарську діяльність та зареєстрована в установленому порядку, і відповідно до законодавства використовує найману працю.

1.4. Випускникам, підготовка яких здійснювалась за рахунок бюджетних коштів, надається перше робоче місце згідно з законодавством України, у тому числі Законами України «Про забезпечення молоді, яка отримала вищу або професійно-технічну освіту, першим робочим місцем з наданням дотації роботодавцю», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» та цим Порядком.

2. Договори, види договорів та умови для їх розірвання

2.1. При укладанні договорів на надання освітніх послуг у сфері професійно-технічної освіти сторони користуються примірними договорами, передбаченими цим Порядком.

2.2. Договори на надання освітніх послуг у сфері професійно-технічної освіти є двох видів:

між ПТНЗ і замовником робітничих кадрів (далі – двосторонній договір) (додаток 1);

між замовником робітничих кадрів, учнем, слухачем та ПТНЗ (далі – багатосторонній) (додаток 2).

2.3. Двосторонній договір укладається за погодженням з регіональними органами управління освітою, праці та соціального захисту з метою формування замовлення на підготовку робітничих кадрів.

2.4. Багатосторонній договір укладається на підставі двостороннього договору для забезпеченням першим робочим місцем випускника. Гарантом виконання умов цього договору щодо якості надання освітніх послуг виступає третя сторона – ПТНЗ. Укладання договору здійснюється у будь-який час навчання учня, слухача.

2.5. У договорі повинні зазначатись: сторони договору, предмет договору, зобов'язання та відповідальність сторін, умови припинення та дострокового розірвання договору, порядок вирішення спорів, реквізити сторін, інші додаткові умови.

2.5.1. Обов'язковими зобов'язаннями сторін, що необхідно передбачати у договорах, є:

2.5.2. У двосторонньому:

замовник – надати випускникові роботу на період не менше двох років за отриманою ним професією (спеціальністю) та забезпечити соціальний захист відповідно до діючої колективної угоди;

ПТНЗ – забезпечити якість та рівень надання освітніх послуг відповідно до укладеного договору.

2.5.3. У багатосторонньому:

замовник – надати випускникові роботу на період не менше двох років за отриманою ним професією (спеціальністю) та забезпечити соціальний захист відповідно до діючої колективної угоди;

випускник – оволодіти всіма видами професійної діяльності, передбаченої відповідними навчальними планами та програмами, та відпрацювати у замовника строк, визначений договором;

ПТНЗ – забезпечити якість та рівень надання освітніх послуг відповідно до укладеного договору.

2.6. Основними умовами для дострокового розірвання договору є:

2.6.1. Для двостороннього договору:

банкрутство або ліквідація замовника;

ліквідації ПТНЗ;

за згодою сторін.

2.6.2. Для багатостороннього договору:

банкрутство або ліквідація замовника;
ліквідації ПТНЗ;
розірвання двостороннього договору;
за ініціативою випускника можливе у випадках:
продовження навчання у вищому навчальному закладі за освітньо-професійними програмами більш високого рівня;
неможливості виходу на роботу у випадку встановлення випускнику інвалідності першої або другої групи;
неможливості виходу на роботу у випадку встановлення інвалідності першої або другої групи у дружини (чоловіка) випускника, одного з батьків (або осіб, які їх замінюють);
якщо випускник – вагітна жінка або мати чи батько, які мають дитину у віці до трьох років, дитину, яка згідно з медичним висновком потребує домашнього догляду (до досягнення нею шестирічного віку), одинокі мати або батько, які мають дитину до чотирнадцяти років або дитину-інваліда і у зв'язку з цим не можуть вийти на роботу;
проходження чоловіком (дружиною) військової служби (крім строкової), в тому числі за контрактом, на посадах рядового, сержантського й старшинського складу, прапорщиків, мічманів та офіцерів у Збройних силах України, Державній прикордонній службі України, Службі безпеки України, Цивільної оборони України, Управління охорони вищих посадових осіб України, а також інших військових формуваннях, створених відповідно до законодавства України, та служби в органах внутрішніх справ України поза місцем розташування замовника.
невиконання замовником умов договору.

2.6.3. Розірвання багатостороннього договору за ініціативою замовника можливе у випадках:

2.6.3.1. Низької успішності учня, слухача, випускника (критерії якості та успішності обумовлюється у договорі);

2.6.3.2. Відрахування фізичної особи з ПТНЗ;

2.6.3.3. Неможливості надання випускникові роботи за отриманою ним професією (спеціальністю) згідно з медичним висновком (якщо медичний огляд при прийнятті на роботу відповідно до законодавства є обов'язковим) або згідно з висновком медико-соціальної (експертної) комісії.

2.7. В інших випадках звільнення випускника допускається лише за умови, що відповідний орган державної служби зайнятості дав згоду на ліквідацію робочого місця, яке підлягає заміщенню в рахунок замовленої квоти (якщо випускник прийнятий на роботу в рахунок квоти).

2.8. Безпосередньо при укладанні договорів на основі примірних (додатки 1, 2) за необхідності можуть вноситись зміни

2.9. Замовник згідно з договорами може за рахунок своїх коштів надавати учням, слухачам матеріальну допомогу та послуги, а також провадити доплати до стипендії, установлені Кабінетом Міністрів України. Зазначені виплати граничними розмірами не обмежуються.

2.10. Випускник, який зараховувався на навчання до ПТНЗ на пільгових умовах, передбачених чинним законодавством, та отримував від замовника

доплати відповідно до багатостороннього договору, направляється на роботу до замовника і зобов'язаний відпрацювати строк, передбачений багатостороннім договором.

У випадку розірвання багатостороннього договору з ініціативи випускника з причин, не зазначених у пункті 2.6.2 цього Порядку, відмови від відпрацювання встановленого у договорі терміну, випускник відшкодовує замовнику кошти, отримані під час навчання, у порядку, встановленому замовником за погодженням із ПТНЗ.

2.11. За згодою усіх сторін багатостороннього (або двостороннього) договору випускник може бути направлений ПТНЗ на роботу до іншого роботодавця, в тому числі на місця, запропоновані державною службою зайнятості. При цьому попередній багатосторонній (або двосторонній) договір вважається таким, що втратив чинність, і укладається новий двосторонній договір.

2.12. У випадку невиконання умов договору сторони несуть відповідальність у порядку, встановленому чинним законодавством та цим Порядком.

2.13. Спори, що виникають за договорами, розглядаються в судовому порядку відповідно до чинного законодавства.

3. Порядок працевлаштування

3.1. Працевлаштування випускників здійснюється керівництвом ПТНЗ, місцевими органами виконавчої влади та самоврядування, державною службою зайнятості за участю органів учнівського самоврядування і замовників протягом усього періоду навчання відповідно до укладених договорів.

3.2. На керівництво ПТНЗ покладається :

3.2.1. Взаємодія з місцевими органами виконавчої влади, державною службою зайнятості, замовниками;

3.2.2. Банк даних замовників, наявність у них вакансій, а також визначення потреби ринку праці у робітничих кадрах, підготовка яких здійснюється в ПТНЗ створюється за участю державної служби зайнятості;

3.2.3. Інформування випускників щодо можливості працевлаштування на підставі укладених договорів та за сприяння органів державної служби зайнятості;

3.2.4. Надання допомоги замовникам у доборі необхідних їм робітників з числа випускників;

3.2.5. Сприяння, в межах компетенції, соціально-економічному та правовому захисту випускників, зокрема неповнолітніх осіб соціально незахищених категорій;

3.2.6. Контроль за виконанням договірних зобов'язань під час навчання та розгляду питання про направлення на роботу випускників;

3.2.7. Видача випускникам направлень на роботу (додаток 3) на підставі договорів, а також оформлення довідок про самостійне працевлаштування (додаток 4);

3.2.8. Оформлення карток випускників (додаток 5), здійснення обліку укладених договорів;

3.2.9. Залучення уповноважених представників замовників до навчально-виробничого процесу.

3.2.10. Моніторинг закріплення випускників на першому робочому місці протягом року.

3.3. Керівництво ПТНЗ забезпечує однаковий доступ усім випускникам до достовірної та вичерпної інформації щодо місць роботи згідно з укладеними двосторонніми договорами (додаток 4).

3.4. Спільні питання, що виникають між керівництвом ПТНЗ і випускниками, може вирішувати комісія у складі керівника ПТНЗ (його заступника) та органу учнівського самоврядування. До складу комісії можуть також залучатися представники замовників, для яких готуються робітничі кадри у цьому ПТНЗ.

3.5. Керівництво ПТНЗ перед проходженням учнями, слухачами переддипломної (передвипускної) практики або після укладання ними багатостороннього договору оформляє картку випускника (додаток 5) у двох примірниках на кожного випускника. Перший примірник зберігається в ПТНЗ (у особовій справі учня, слухача), другий – відсилається замовникові.

3.6. Замовники протягом п'яти днів після одержання картки випускника та на підставі багатостороннього договору оформляють зворотній талон про направлення на роботу і надсилають до ПТНЗ.

Направлення на роботу є підставою для укладання трудового договору між випускником та замовником.

3.7. Керівництво ПТНЗ, за необхідності та наявності такої можливості, має право запропонувати випускникам іншу роботу. Ці пропозиції фіксуються в картках випускників.

3.8. У випадку розірвання багатосторонніх договорів за ініціативою випускника з причин, зазначених у пункті 2.6.2 цього Порядку, керівництво ПТНЗ не може без згоди випускників пропонувати їм роботу в іншій місцевості.

3.9. Для випускників – дружин (чоловіків) військовослужбовців, які проходять військову службу, в тому числі за контрактом, на посадах рядового, сержантського й старшинського складу, прапорщиків, мічманів та офіцерів у Збройних Силах України, Державній прикордонній службі України, Службі безпеки України, Цивільній обороні України, Управлінні охорони вищих посадових осіб України, а також інших військових формуваннях, створених відповідно до законодавства України, та службі в органах внутрішніх справ України, місцем постійного проживання вважається місце проходження служби їх чоловіків (дружин).

Якщо одного з подружжя випускників було направлено на роботу згідно з багатостороннім договором і строк роботи, обумовлений в договорі, не закінчився, місцем постійного проживання для дружини (чоловіка) вважається місце роботи чоловіка (дружини) за вказаним договором.

На випусників, у яких чоловіки є військовослужбовцями військової служби строкової або курсантами військових навчальних закладів дія цього пункту Порядку не поширюється.

3.10. Якщо на місце призначення, що пропонується керівництвом ПТНЗ, претендують декілька випусників, направлення на роботу того чи іншого випускника погоджується з замовником з урахуванням успішності випускника.

3.11. Самостійне працевлаштування.

3.11.1. У випадку розірвання багатосторонніх договорів за ініціативою випускника з причин, зазначених у пункті 2.6.2 цього Порядку, до закінчення їх навчання у професійно-технічному навчальному закладі або при невирішенні ПТНЗ питання щодо їх працевлаштування, випускникам видаються довідки про самостійне працевлаштування.

При розірванні багатосторонніх договорів за ініціативою випускників після закінчення ПТНЗ довідки про самостійне працевлаштування видаються випускникам замовниками.

3.11.2. Випускникам, які працевлаштовуються самостійно, на їх письмове звернення, зафіксоване в картці випускника, ПТНЗ видається довідка про самостійне працевлаштування та другий примірник картки випускника.

3.11.3. При самостійному працевлаштуванні випускники ПТНЗ можуть звернутися за сприянням у працевлаштуванні до державної служби зайнятості за місцем постійного проживання згідно з діючим законодавства.

3.11.4. Реєстрація випускників ПТНЗ у державній службі зайнятості як таких, що шукають роботу, здійснюється згідно з законодавством про зайнятість населення.

3.11.5. Направлення на роботу (довідки про самостійне працевлаштування) видається випускникам разом з врученням дипломів (свідоцтв) державного зразка.

Керівники ПТНЗ несуть персональну відповідальність за своєчасне вручення дипломів (свідоцтв) випускникам, направлень на роботу (довідок про самостійне працевлаштування). Забороняється видавати випускникам документи, що замінює направлення на роботу, довідку про самостійне працевлаштування, а також робити в направленні на роботу будь-які зміни та виправлення без дозволу замовників.

У випадку зміни місця направлення за ініціативи випускника або замовника направлення на роботу (довідка про самостійне працевлаштування) видається випускнику не пізніше 7 календарних днів після закінчення навчального закладу.

3.11.6. Випускники повинні прибути до місця призначення в строк, визначений у зворотному талоні про направлення на роботу. У разі неприбуття випускника до місця призначення без поважних причин після встановленого строку замовник може запропонувати внести зміни в умови працевлаштування, зазначені в договорі та направленні на роботу, з урахуванням професії (спеціальності) випускника.

4. Соціальні гарантії і компенсації

4.1. Час навчання випускників у ПТНЗ зараховується їм до трудового стажу, у тому числі до безперервного стажу роботи за професією (спеціальністю), що дає право на пільги, встановлені для відповідної категорії працівників, якщо перерва між днем закінчення навчання і днем зарахування на роботу за набутою професією не перевищує трьох місяців.

4.2. Випускникам ПТНЗ денної форми навчання, які навчалися 10 і більше місяців, протягом перших трьох місяців роботи замовниками надається оплачувана відпустка.

4.3. Тривалість щорічної основної відпустки випускників віком до 18 років становить тридцять один календарний день, випускників віком понад 18 років – відповідно до встановленої колективним договором на підприємстві тривалості для робітників відповідної професії, спеціальності, посади.

4.4. Випускникам, які навчалися за денною формою навчання менше 10 місяців, час навчання зараховується до трудового стажу, що дає право на щорічну основну відпустку.

4.5. Випускники, з якими не укладені багатосторонні договори, мають право на звільнення з роботи за місцем призначення за власним бажанням на загальних підставах.

4.6. Звільнення випускників з ініціативи замовників до закінчення строку трудового договору дозволяється у випадках, передбачених пунктами 3-8 статті 40 Кодексу законів про працю України.

4.7. Безробітним з числа випускників ПТНЗ виплачується допомога по безробіттю відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».

4.8. Якщо укладений договір розривається з ініціативи замовника після одержання з ПТНЗ картки випускника, влаштування на роботу випускників здійснюється згідно з пунктами 2.11.3 і 4.7 цього Порядку за умови, що ПТНЗ не має можливості запропонувати випускникам іншого місця роботи.

4.9. Посади за штатним розкладом, на які в поточному році повинні бути прийняті на роботу випускники згідно з договорами, не підлягають заміщенню іншими працівниками. У випадку виробничої потреби на ці посади можуть бути прийняті працівники на визначений строк до призначення на них випускників.

4.10. Випускникам, які закінчили ПТНЗ з відзнакою, за рішенням замовників може встановлюватися більш висока заробітна плата в межах схеми посадових окладів.

4.11. Спори між ПТНЗ і замовниками щодо оплати за надання освітніх послуг у сфері професійно-технічної освіти не можуть бути підставою для обмеження прав учнів, слухачів, випускників ПТНЗ.

4.12. Випускникам ПТНЗ з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, що перебувають під опікою (піклуванням), надається грошова та матеріальна допомога в установленому Кабінетом Міністрів України порядку.

4.13. Гарантії соціального захисту випускників ПТНЗ визначаються законодавством України та умовами укладених договорів.

Після укладання трудового договору на випускників ПТНЗ поширюються усі види соціального захисту, передбачені колективним договором.

4.14. Направлення випускників ПТНЗ на роботу в райони, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, та пільги для них регулюються Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».